

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 4.

28de januar 1894.

20de aarg.

En uventet gjæst.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forskud. I passer til en adresse paa over 5 ekspir. leveres det for 40 cents, og over 25 ekspir. for 35 cents. Ell Norge koster det 60 cents.

Bøge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar ekspeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

All vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Bultsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Fjerde klasse.

Det første bud.

I. Befalingen.

ABC-klassen: Det første bud.

Katekismus-klassen: Det første bud og Luthers forklaring.

Forklarings-klassen: Det første bud, Luthers forklaring og følgende bibelsprog: 1 Mos. 39, 9 (Sp. 60), Joh. 14, 21 (Sp. 69), Ordsp. 3, 5 (Sp. 71).

W i k k.

1. Hvem er det, som her byder os ikke at have fremmede guder? Gud.
2. Hvormange guder er der? Bare en eneste sand Gud.
3. Hvem er den sande Gud? Den treenige Gud, Faderen, Sønnen og den Helligaand.
4. Hvor har den sande Gud aabenbaret sig for os? I bibelen.
5. Siden den treenige Gud her forbyder os at have fremmede guder, hvad befaler han os da? At vi skal have ham alene til vor Gud.
6. Over hvormange mennesker er han Gud? Over alle.
7. Men hvem alene har ham til sin Gud? De, som over alle ting frygter og elsker ham og forlader sig paa ham alene.
8. Nævn nogen, som har frygtet Gud over alle ting. Josef (Bbh. 19).
9. Hvorfor nævner du netop ham som et eksempel paa sand gudsfrygt? Fordi han ikke var saa bange for noget som for at giste Gud imod.
10. Hvoraf ved du det? Af hans ord, da Potifars hustru vilde saa ham til at synde (1 Mos. 39, 9).
11. Hvad var Josef egentlig mest bange for: synde mod Gud eller Guds straf over synden? Han var mest bange for den store ondskab at synde mod Gud.
12. Nævn nogen, som har elsket Gud over alle ting. Abraham (Bbh. 12).
13. Hvoraf ved du det? Han var saa glad i Gud, at han endog vilde ofre sin egen søn, da Gud befalede det.
14. Hvem elsker altfaa Gud? Den, som har hans bud og holder dem (Joh. 14, 21).
15. Fortæl mig om nogen, som har forladt sig paa Gud alene. Det gjorde Moyses, da Israels børn var indeklemte mellem det røde hav og Ægypternes hær (Bbh. 26).
16. Hvad jagde da Moyses' forstand ham? At der ingen rebning var.
17. Hvorledes visste han da, at han forlod sig paa Gud alene? Han ventede og saa da sikkert hjælp fra Gud (Ordsp. 3, 5).
18. Hvad jagde han nemlig? Frygt ikke! Nu skal I se Herrens frelse.

Lessons for the Sunday School.

Fourth Lesson.

THE FIRST COMMANDMENT.

I. What God therein bids us do.

ABC Class: The First Commandment.

Catechism Class: The First Commandment and Luther's Explanation.

Explanation Class: The First Commandment, Luther's Explanation, and the following passages of Scripture: Gen. 39, 9 (Quest. 60), John 14, 21 (Quest. 69), and Prov. 3, 5 (Quest. 71).

INSTRUCTION.

1. Who is it, that here commands us to have no other gods before him? God.
2. How many gods are there? Only one true God.
3. Who is the true God? The Triune God; the Father, the Son, and the Holy Ghost.
4. Where has the true God revealed himself to us? In the Bible.
5. Since the Triune God here forbids us to have other gods, what does he then bid us do? He bids us have him alone for our God.
6. Over how many people is he the God? Over all.
7. But what persons have him for their God? Those that fear, love, and trust in him above all things.
8. Mention some person, who has feared God above all things. Joseph (B. H. 19).
9. Why do you name him? Because he dreaded nothing so much, as acting against God's will.
10. What makes you certain of this? The words of Joseph, when Potiphar's wife tempted him to sin (Gen. 39, 9).
11. What was Joseph most afraid of: sinning against God, or God's punishment of sin? He feared most the great wickedness of sinning against God.
12. Mention some one, that has loved God above all things. Abraham (B. H. 12).
13. How do you know, that Abraham had such great love of God? He was willing to sacrifice even his son, when God bade him do it.
14. Who, then, truly loves God? He, that hath his commandments and keepeth them (John 14, 21).
15. Tell me of some one, that has trusted in God above all things. Moses did, when the children of Israel were hemmed in between the Red Sea and the Egyptian army (B. H. 26).
16. What did then Moses's understanding tell him? That no escape was possible (Prov. 3, 5).
17. How did he at that time show, that he trusted in God above all things? He was even then sure of the help of God.
18. What did he say? Fear not, and ye shall see the salvation of the Lord.

Ingen sjæl, som af Gud den Helligaand er bakt til livet, kan leve uden bøn. — [Mac. n. 31n.]

Naar du læser i den hellige skrift, da taler Gud til dig; og naar du beder, da taler du til Gud. — [Augustin.]

Sød og høst.

Saa, Anna, gnid nu hurtig ober med en tør klud, saa er det forhaabentlig ikke at se længere. Det var en sand lykke, at blæstet ikke ogsaa løb ned paa bøggerne, ellers var der da bleven ordenlig ubeir."

"Vare herren ikke bliver vred, fordi papirerne er komne i uorden. Han har saa strengt forbudt mig at røre ved dem."

"Hvad gjør det, Anna, vi siger blot, at vinduet og døren stod aaben, og saa har trækvinden blæst dem ned, og nogle er blevne borte, saa vi ikke kan finde dem. I denne blæst er det jo naturligt."

"Men, mor!" raaber pludselig den fireaarige Hugo, "du kom jo til at støde bordet om og —"

"Stille, din lille næsvis", skjender moderen, "hvad kommer det dig ved. Stal du nu til at pladree ud for far, hvad du har seet, saa faar du med mig at bestille. Hvad har du her at gjøre, kom med ned i dagligstuen."

Efter en stund siger den lille igjen: "Mor, gaar du snart med hen paa abeteatret? det lovede du mig igaar."

"Saa, har jeg det? Det havde jeg glemt; men idag kan jeg ikke, min søde gut, for jeg har hovedpine, men maasse imorgen."

"Men du har jo lovet mig det, naar jeg var meget snild, har jeg da ikke været rigtig snild?"

"Jo vist saa, min gut, men du hører jo, at jeg har saa ondt i hovedet, at jeg ikke kan gaa ud."

Lille Hugo gaar sagte grædende hen til sit legetøj. Da banker det paa døren.

"Godmorgen, fru Riedland, hvor prægtig at jeg træffer Dem hjemme! Jeg vilde saa gjerne bede Dem gaa med mig ud at købe en ny foraarshat. De har saadan en udmerket smag og mere erfaring i den slags ting end jeg."

"Med største fornøjelse, fru Sellig. Jeg havde just bestemt mig til at gaa lidt ud, saa det passer jo udmerket. Vær saa god at tage plads et øieblik, jeg er straks færdig."

Dermed ilede fru Riedland ud, fulgt af to barnesøine, som igjennem store taarer ser spørgende efter moderen.

*

*

*

Fem aar senere.

"Men Hugo da, hvordan er det, du ser ud. Fjilet og snavset fra øverst til nederst! Hvor i al verden har du nu været igjen?"

"Na, mor, det var morsomt, virkelig morsomt, maa jeg fortælle det, far?"

"Naa, ja, ja da, gut, nu har du vel udført en rigtig heltegerning."

"Se, far, denne trøje og hue er Frits Hansens og mit ansigt har jeg malet sort med kul. Frits sagde, at man slet ikke kunde kjende mig. Saa løb jeg hen til doktoren og sagde, at min mor var bleven farlig syg, og om han straks vilde komme, hun boede ube i Sandboldgade nr. 70 paa kvisten, og saa løb jeg og sagde blot, at han endelig maatte komme hurtig og bort æbletræ og saa lidt efter doktoren hurtig komme forbi med pelsen op om ørene. Han vil ordentlig komme til at fryse om næsen i denne kulde og lang vil den blive. Var det ikke morsomt?"

"Men gut da, du bliver os næsten for slem. Paa en maade har den gamle surmuler jo næsten fortjent en liden tak for sine moralprædikener. Men nu — marsch — og se at faa dig basket og klædt om. Og saadanne streger gjør du ikke en anden gang, ellers bliver jeg vred for alvor."

"Virkelig, far", ler Hugo og hopper ud af døren, men hører dog faderen sige: "En farlig gut, kone."

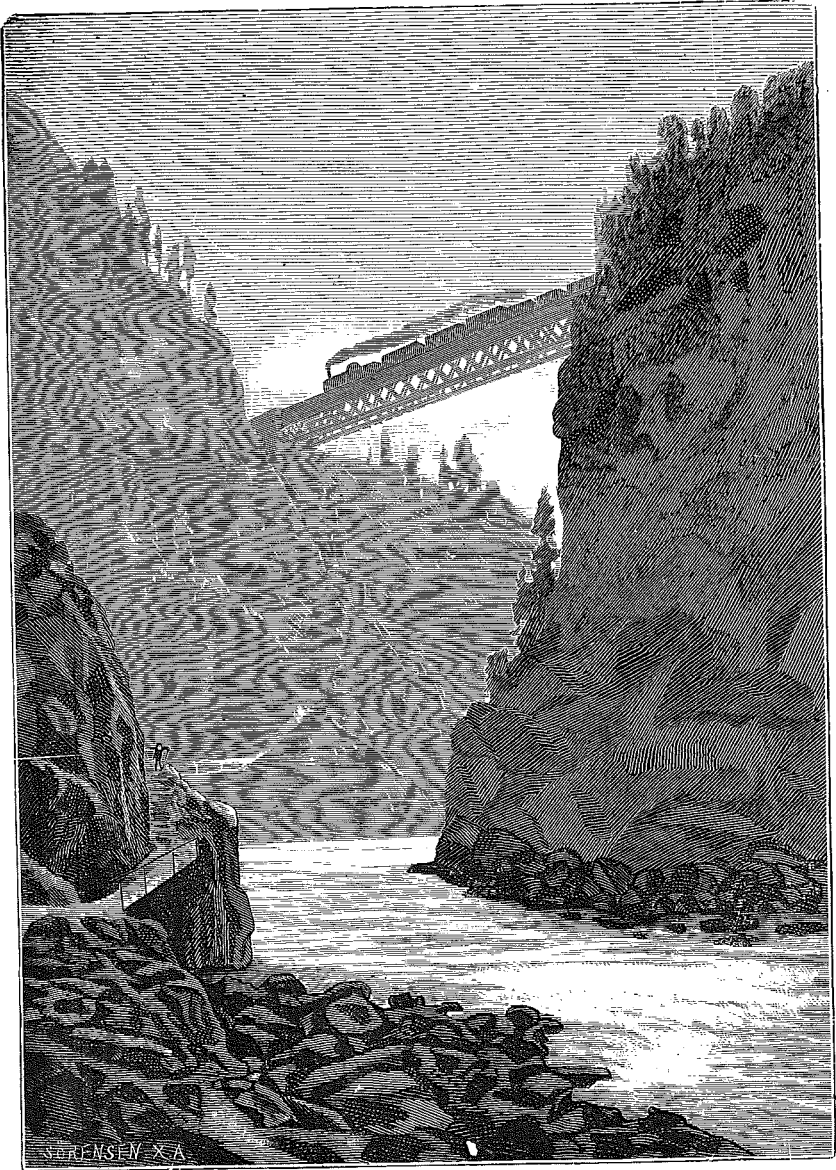
*

*

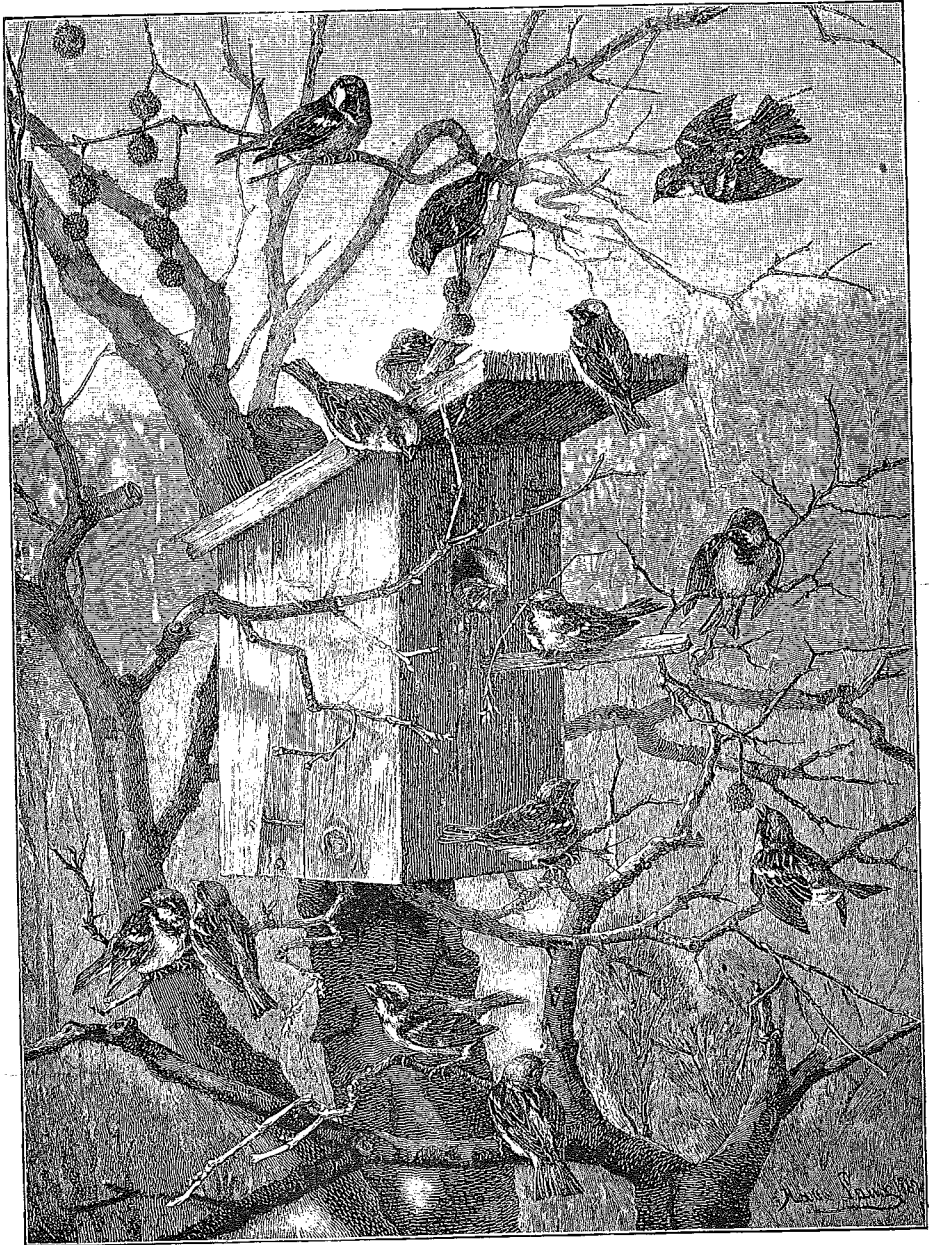
Fem aar senere.

Denne ved vinduet i den behagelige dagligstue sidder fru Riedland ivrig læsende. Af og til søger hendes blik uret; thi midt dagen rykker stadig nærmere. Egentlig skulde hun ud i kjøkkenet for at lægge den sidste haand paa tilberedelsen af middagsmaden — men romanen forstaar ganske overordentlig at holde opmærksomheden fangen, man kan virkelig ikke holde op, saa restiker man hellere sveden velling og slet tilberedte grønslager, hvad kan hun egentlig gjøre for, at pigen ikke kan passe flere ting ad gangen. Da bliver døren pludselig reben op, og hr. Riedland kommer savende ind med et brev i haanden. "Det er en smuk historie. Hvilken stam, hvilken skjendsel, og det ved vor egen søn!"

"Men, Frits, saa sig dog hvad der er skeet, jeg ved jo intet."

Jernbanebro i Østerrige.

Smaafulge.

„Ja, læs kun, hvad rektoren skriver!“ raaber manden og kaster brevet paa bordet.

Fru Riedland stirrer paa de utydelige skrifttegn uden at kunne tyde dem. Kun det ene forstaaer hun, at de fortælle noget, som er langt alvorligere end romanens handling, hun nys var saa optagen af.

„Læs du det for mig“, beder hun, og manden læser:

„Høflærede hr. Riedland!

Til min store sorg maa jeg bringe Dem den ubehagelige meddelelse, at ifølge lærerkollegiets beslutning maatte vi idag udelukke Deres søn Hugo fra skolen. Han har, trods gjentagne formaninger, advarsler og straffe, omspunden sig saaledes med et net af løgne og forfættelser, at vi ikke længere formaar at sønderrive det, ligesom han ogsaa søger at drage andre disciple ind i sit net; derfor har vi anseet det som vor hellige pligt at befrygte de øvrige disciple for en saadan paa-virkning.“

Saa langt kom hr. Riedland, da hans kone høit grædende udbrød: „Det er oprørende; min stakkars, stakkars gut! Hvad skal der dog blive af dig.“

„Ja, jeg ved heller ikke, hvad det skal blive til“, raaber manden næsten rasende, „men det ved jeg, at vi er komne til at staa til skamme, at man vil pege fingre af os og — det ved jeg, at jeg vil gennemprygge din stakkars gut“ og jage ham ud af huset, saa snart jeg ser ham.“

„Men, mand! kom dog til besindelse“, skriger fru. „Bed du da, om Hugo virkelig er skyldig. Vil du dømme ham uden at høre ham selv. Betænk dog, hvor ofte han allerede har klaget over lærerne, og hvor ofte hans kamerater har misundt ham, fordi de ikke har saa mange lommestillinger som han! Gjennemprygge ham! Jage ham bort! Hvor kan du udtale saadanne strækkelige ord! Kjender du da ikke vor søns lidenskabelige sind! Han vil gjøre en ulykke paa sig, han vil —.“

Da bliver døren aabnet, og ind træder den „stakkars gut“. Han har hørt sin moders sidste ord og indretter sig derefter. Med usikre skridt vakter han hen til en stol, kaster sig paa den, som var han en afmagt nær, skjuler ansigtet i hænderne og stønner høit.

Woldsom forfækket iler moderen hen til ham, slynger sine arme om hans hals, stry-

ger lokkerne fra panden og beder ham med de sømteste ord dog ikke være saa fortvilet. Endelig lønnes hendes anstrengelser.

„Gaa, mor, gaa!“ stønner Hugo, „jeg er kun kommen for at sige dig og far farvel — et liv fuldt af skam formaar jeg ikke at bære! Jeg vil — jeg bliver —“ og dermed springer han op og styrter hen til døren. Da bliver faderen ogsaa burde bange. Med et par skridt stiller han sig for døren og siger: „Nu ingen flere dumme streger, kom først og lad os høre, hvad du har gjort.“

„Og Hugo fortæller da paa sin maade, saa forældrene begge bliver overbeviste om hans uskyldighed, men da moderen begynder at tale om, at man burde nøde læreren til at give Hugo opreisning i alle elevernes paahør og gjenoptage ham i skolen, sætter han sig paa det bestemteste derimod. „Aldrig vil jeg sætte min fod i det hus, hvor jeg har maattet døde en saadan tort!“ raaber han høitdelig, „hellere dø!“

„Alt, Hugo, ti dog med det skrækkelige ord“, raaber moderen, „ser du da ikke, at jeg endnu ryfter over den forfækkelse, du før gjorde os.“

Om eftermiddagen holder man familieraad, og resultatet bliver, at Hugo sjæleglad rejser med sin far til hovedstaden, hvor han saa skal fortsætte sine „studier“.

(Sluttet.)

Efter sytten aar.

Paa et passagerstib, hvis køl ofte havde kløbet Atlanterhavets bølger, befandt sig en ung, troende sjømand. Just da stibet skulde løbe ud af havn til en reise over Atlanterhavet, havde tunge stormstyer slokket sig over horisonten. En ung mand iblandt passagererne stod forud, stensynlig kjæmpende med indre uro. Han raabte paa den unge sjømand og spurgte med frygt malet i de blege træk: „Mon vi faar storm?“ Sjømanden svarede venlig: „Vær ikke urolig. Herren kjender vor slabning; han kommer ihu, at vi er styb. Ligesom en far forbarmer sig over børn, saa forbarmer Herren sig over dem, som frygter ham.“ Med disse ord skyndte sjømanden sig bort til sit arbejde.

Årrene forløb. Ved flid og orden og

tro opfyldelse af sine pligter havde sjømanden tjent sig op først til styrmand, siden til kaptajn. Da han atter en dag skulde løbe ud af havn for at begynde en ny reise, kom en velklædt mand af passagererne og spurgte ham: „Hvad tror kaptainen, faar vi en god reise?“

„Det er mere, end kaptainen kan sige“, lød svaret; „det ved alene han, som har maalt vandet med sin hule haand og afmaalt himmelen i spand og veiet bjergene med veat. Han, som har haade vind og bølger i sin haand, skal vel vide at finde en vei for os.“

„Tak for dette svar, kaptajn; det glæder mig, at De ser sagen fra dette synspunkt. Deres svar erindrer mig om en sjømand, som taltale mig paa samme trøstefulde maade, da jeg allerførste gang som en uerfaren yngling gjorde reisen over havet.“

„Saa—aa! Hvad sagde han da?“

„Ved synet af det store hav og de tykke stormstyer havde jeg følt modet at synke, men han sagde opmuntrende til mig: Ligesom en far forbarmer sig over børn, saa forbarmer Herren sig over dem, som frygter ham.“ Jeg var den gang en jøde og derfor ikke ubekendt med Davidskalmens ord, men jeg kunde ikke falde Gud min far. Jeg saa dog, at sjømanden kunde dette, og at han ogsaa ved synet af truende farer var rolig og lykkelig som et barn i sin faders skjød. I begyndelsen forundrede jeg mig blot over, hvad der kunde give manden en saa glad tillid til den store frygtelige Gud. Siden begyndte jeg at bede og søge sandheden, og nu er jeg en kristen og missionær blandt mit eget folk.“

„Det var i sandhed en forunderlig historie“, sagde kaptainen. „Herrens veie er underlige. Hvor længe er det siden De første gang drog over det store hav?“

„Det er nu i næste maaned 17 aar siden.“

„Kunde De gjenkjennde den sjømand, om De saa ham?“

„Ja vist kunde jeg det; jeg har ofte tænkt paa ham og i mit hjerte velsignet ham.“

„Nubel, jeg ved ikke, hvad De vil sige; det er just ham, som her staar for Dem.“

„Det er vel umuligt, kaptajn; han var kun en simpel sjømand.“

„Ja vel, men er De ikke ogsaa selv meget forandret? De var den gang en jøde, og nu er De en kristen og en missionær iblandt

Deres folk. Den forandring er endnu større og mere betydningsfuld. Herren være lov! han har gjort baade det ene og det andet. Hans alene er æren.“

Napoleon og Fulton.

I aaret 1807 gav keiser Napoleon audiens til den amerikanske mekaniker Fulton, som vilde tilbyde Frankrig en opfindelse, der kunde blive af største betydning for Frankrigs marine. Han fremstillede for keiseren, hvorledes man kunde konstruere skibe, som havde damp til drivkraft og var ganske uafhængige af strøm og vind. „Med saadanne skibe vil De kunne beseire England“, sluttede Fulton.

Napoleon saa prøvende paa mekanikeren og sagde derpaa:

„Her har vi altsaa atter en opfindelse! Saadanne forebringes mig daglig, og den ene er mere vandtigg end den anden. Endnu i gaar kom en mand, der ellers er temmelig fornuftig, og gjorde mig det forslag at erobre England med et sjø-kavalleri, siddende paa dresfereede delfiner! Saa De kun, De er en ligesaa stor nar!“

Fulton saa stolt paa verdensherstieren, bukkede koldt og gik uden at svare en flabelse.

Otte aar senere gled et skib langsomt og med rebende seil henimod den øde ø St. Helena i Atlanterhavet. Det var „Bellerophon“, som førte den forjagede keiser og hans saa trofaste til hans forvisningssted. Napoleon gik netop og spadserede paa dækket, da han i horisonten bemærkede en mørk røgsky, som bestandig kom nærmere. Omfiden kom et mægtigt dampskib tilsynne; det kom med letted gennem de voldsomme bølger og forbi den svaiende og duvende „Bellerophon.“ Det var den første amerikanske damper, og den førte navnet „Fulton“.

Napoleon saa med et bemodigt blik efter det stolte skib og gik derefter ned i sin kahyt uden at sige et ord.

Da den trofaste general Bertrand senere traadte ind til ham, vendte Napoleon sig mod ham og sagde med bevæget stemme:

„Da jeg viste Fulton bort fra Tuilleriesne, forærede jeg min keiserkrone bort.“

(U. N. i „Ill. Familieb.“)

Et firføddet spøgelse.

Efter en missionærs beretning fra Surinam i Syd-Amerika vil jeg fortælle eder følgende lille historie:

Paa grund af den sterke varme pleiede man ikke at have køkkenet i samme bygning, som man boede i, men i et lidet hus straks i nærheden. Disse smaa huse indeholdt desuden sove- og beboelsesrum for kokken eller kaffepigen, der var negre og derfor havde lettere end europæerne for at taale heden. En dag kom kaffepigen til missionæren med et meget alvorligt ansigt og fortalte ham, at det var rent uhyggeligt at være længere i køkkenet. Om natten hørte hun noget bevæge sig under gulvet og om dagen tydelig pusten og stønnen som fra en, der sov urolig, og denne lyd, mente hun, kom fra en ond aand. Nu vilde hun, at missionæren skulde mane bort den onde aand.

Missionæren, som kjendte negrenes overtro og frygt for aander, ansaa den hele historie for en indbildning og svarede, at det var noget tøv altsammen, og at han ikke vilde følge med hende.

Negerkønnen forlod huset krænket over, at man ikke vilde tro hende, og vilde ikke gaa fra sin mening, at det ikke gik rigtig til i køkkenet.

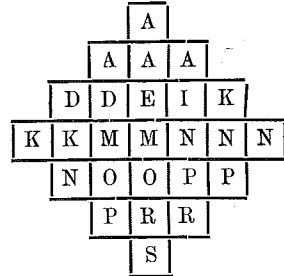
Og hun havde ret. Et par dage senere gav missionæren efter for hendes gjentagne bønner og fulgte ved middagstid med hen i køkkenet, hvor han til sin forbauselse hørte lange, snorkende toner ligesom fra en, som sov under gulvet. Han lod hente værktøjet, rev gulvplankerne op, og hvad fandt han da? Jo en stor kaiman (en sort krokodille), der sov saa haardt, at en neger kunde dræbe den, uden at den vaagnede. Negrene liker godt kødet af disse dyr, som skal ligne hønsekød noget.

Man søgte nu at finde ud, hvorledes dyret havde kunnet finde paa at krybe derned. Et stykke bag missionærens hus var en liden dam, men da denne paa grund af den usædvanlige store hede var tørret næsten ud, havde kaimanen seet sig om efter en kjelig hvileplads og fundet en saadan under køkkengulvet, hvor den kunde faa sig en vederkøgende hvile, og som den kunde benytte som udgangspunkt for sine smaa streiftog efter bytte.

Opløsning paa gaader.

- Nr. 2. Gaadespørgsmaal: Bjørn — Ørn.
Bogstavgaade: Amsterdam.
- Nr. 3. Bogstavgaader: I. Kristianiafjorden.
II. Holmestrand.

Geografisk diamantgaade.

Bogstaverne ordnes saaledes, at den lodrette og vandrette midtlinje lyder ens, og de fem vandrette linjer afgiver bekendte geografiske navne, nemlig paa. 1. En elv i Rusland. 2. En by i Frankrig. 3. Et forbjerg i Norge. 4. En by i Arabien. 5. En engelsk ø.

En konfirmand.

Bogstavgaade.

I.

5 5 6 7 er en by i Finland. 5 8 8 5 og 1 2 3 5 er pigenavne. 6 7 5 4 og 8 7 5 er bibelske navne fra det gamle testamente. 2 3 er paa vandet om vinteren. 1 2 3 4 5 6 7 8 er en by i Portugal.

K. M. B.

II.

7 7 3 er en slags fisk. 3 5 6 9 et guttenavn. 10 6 4 5 et bibelsk kvindenavn fra det gamle testamente. 8 9 7 6 en biflod til Donau. 5 6 7 8 er indførsel i Asien. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 er en by i Sydamerika.

K. M. B.

III.

6 2 4 3 er noget, man kjører i. 11 2 9 8 er et træ. 1 3 7 6 bruger man, naar man spiser. 9 11 7 5 er et husdyr. 5 10 3 4 ligger man i. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 er en norsk by.

Maja Olsen.